
Meddelande från Luftfartsavdelningen 601 73 Norrköping
Telefon 0771-503 503

Meddelande från Transportstyrelsens luftfartsavdelning (MFL) utkommer när det finns ett behov av att lämna information till flera verksamhetsutövare eller grupper av verksamhetsutövare på luftfartsområdet. MFL innehåller endast information och utgör inte beslut med bindande verkan. När det gäller regler hänvisas till Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) som finns på <http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/>.

Information om underrättelse och rapportering av olycka (haveri) och allvarligt tillbud

Syftet med det här meddelandet är att informera om hur du underrättar och rapporterar om en olycka (haveri) eller ett allvarligt tillbud. Informationen vänder sig till dig som är verksam inom luftfarten som

- besättningsmedlem (alla kategorier)
- ägare eller operatör av luftfartyg
- inblandad i underhållet av luftfartyg
- utbildare
- inblandad i tillhandahållandet av flygtrafikledning, flyginformation eller flygplatstjänster.

När ska du underrätta?

Alla inblandade personer som har kännedom om att en olycka eller ett allvarligt tillbud har inträffat ska utan dröjsmål underrätta behörig myndighet för säkerhetsutredning. Detta ska ske i den medlemsstat på vars territorium olyckan eller det allvarliga tillbudet inträffade. Detta enligt EU-förordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 996/2010) om utredning och förebyggande av olyckor och tillbud inom civil luftfart. Exempel på allvarliga tillbud framgår i slutet av detta MFL.

I Sverige är det Statens haverikommission (SHK) som ska underrättas.

Hur underrättar du?

Underrättelse ska ske utan dröjsmål och kan enklast göras genom att ringa någon av följande

- vid nödläge 112 (SOS) och begära flygräddningen
- Sjö- och flygräddningscentralen (JRCC) på telefon 031-64 80 00
- SHK på telefon 08-508 862 99

Hur rapporterar du?

En olycka eller allvarligt tillbud ska även rapporteras skriftligt. Enligt luftfartslagen (2010:500) 5 kap 8 § ansvarar befälhavaren för denna rapportering. Om befälhavaren inte kan rapportera ska ägaren göra det. Om luftfartyget inte används av ägaren ska den som brukar luftfartyget rapportera. Blankett för rapportering finns både på SHK:s webbsida www.havkom.se och på Transportstyrelsens webbsida www.transportstyrelsen.se.

För övriga inblandade personer (exempelvis den som är inblandad i tillhandahållandet av flygtrafikledning, flyginformation eller flygplatstjänster) finns krav på rapportering i regler för respektive verksamhetsområde.

Händelser som inte är en olycka eller ett allvarligt tillbud ska också rapporteras. Rapportering sker till Transportstyrelsen.

Mer information om all händelserapportering finns på Transportstyrelsens webbsida.

Förteckning över exempel på allvarliga tillbud (Förteckningen är hämtad från EU-förordning 996/2010.)

Tillbudena i denna förteckning är typiska exempel på tillbud som sannolikt är allvarliga tillbud. Förteckningen är inte uttömmande och tjänar endast som vägledning för att definiera begreppet allvarligt tillbud.

— Ett tillfälle då en kollision eller en riskfylld situation endast kan undvikas genom en undanmanöver eller när en undanmanöver skulle ha varit lämplig.

— Kontrollerad flygning mot terräng, som endast med obetydlig marginal har kunnat undvikas.

— Avbruten start på en avstängd eller redan upptagen rullbana, taxibana, med undantag för godkända operationer av helikoptrar, eller på en ej tilldelad rullbana.

— Start från en avstängd eller redan upptagen rullbana, taxibana, med undantag för godkända operationer av helikoptrar, eller från en ej tilldelad rullbana.

— Landningar eller landningsförsök på en avstängd eller redan upptagen rullbana, taxibana, med undantag för godkända operationer av helikoptrar, eller på en ej tilldelad rullbana.

— En allvarlig avvikelse från förväntade prestanda vid start eller begynnande stigning.

— Eld och rök i passagerarkabinen eller i lastrum, eller motorbrand, även när dessa bränder släcks med hjälp av brandsläckningsmaterial.

— Situationer där flygbesättningen har akut behov av att använda syremasker.

— Strukturell skada på luftfartyget eller motorskada, inklusive sådana skador på en turbinmotor som innebär att delar slungas ut ur motorn, vilken inte klassificeras som en olycka.

— Ett flertal funktionsfel i ett eller flera av luftfartygets system som allvarligt påverkar handhavandet av luftfartyget.

— Händelser där en medlem av besättningen under flygning blivit påverkad på ett sådant sätt att denne inte kan utföra sitt arbete.

- En bränslemängd som kräver att piloten anmäler en nödsituation.
- Fall av intrång på rullbanan, klassade som allvarlighetsgrad A enligt Manual on the Prevention of Runway Incursions (Icao dok. 9870), som innehåller information om allvarlighetsgrader.
- Tillbud i samband med start eller landning. Tillbud som t.ex. landning framför eller bortom rullbanan, eller där luftfartyget kanar av banan.
- Systemfel, väderfenomen, flygning utanför tillåtet flygområde eller andra händelser som skulle ha kunnat förorsaka svårigheter att bevara kontrollen över luftfartyget.
- Ett eller flera fel i ett ”redundant”-system som är obligatoriskt för styrning och navigering av luftfartyg.